

PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. przedstawiają informację dotyczącą realizacji rządowego programu ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpiecznie”, w obszarze „bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej”:

W ramach realizacji powyższego programu podejmowane są następujące działania zmierzające do ograniczenia zjawisk negatywnych:

Lp.	Problemy – negatywne zjawiska	Podejmowane działania
1.	4.3 „Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej”. Utrzymujące się zagrożenie przestępczością pospolitą na szlakach, a w szczególności: - przestępstw pospolitych, w tym kradzieży kieszonkowych, - zakłóceń porządku publicznego, w szczególności zachowań chuligańskich, - wybryków grup młodzieżowych na dworcach, stacjach i przystankach kolejowych. 4.1 Bezpieczeństwo w miejscach publicznych Utrzymujące się zagrożenie przestępczością pospolitą, wciąż wysoki poziom zjawisk chuligańskich i patologicznych. Wzrastające zagrożenie przestępstwami popełnianymi przez osoby pozostające pod wpływem alkoholu czy narkotyków.	Kierowanie patroli SOK oraz organizacja wspólnych działań (w szczególności z Policją oraz z innymi służbami mundurowymi) na szlakach kolejowych oraz na dworcach, stacjach i przystankach kolejowych w miejscach szczególnie zagrożonych kradzieżami, wybrykami chuligańskimi oraz łamaniem przepisów porządkowych. Reagowanie w przypadku ujawnienia osób będących pod wpływem alkoholu lub środków odurzających w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia. Analiza zagrożeń na podstawie, której sporządzane są miesięczne plany pracy oraz bieżące polecenia. Dodatkowo na większych dworcach kolejowych prowadzona jest całodobowa obserwacja terenu dworca z wykorzystaniem monitoringu wizyjnego oraz doraźne zabezpieczenie przez funkcjonariuszy SOK. Zapewnienie bezpieczeństwa podróżnym, poprzez wystawianie wspólnych patroli z Policją w pociągach pasażerskich, szczególnie podmiejskich.
2.	4.2 „Bezpieczeństwo w szkole” w zakresie „Edukacji dla bezpieczeństwa”	Organizacja wspólnie z przedstawicielami Zakładów Linii Kolejowych PKP PLK S.A. i Policją pogadek dla najmłodszych w ośrodkach oświatowych w zakresie bezpieczeństwa i przestrzegania przepisów porządkowych na obszarach kolejowych. W roku 2013 przeprowadzono 693 prelekcje.
3.	4.3 „Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej”. Wysoki poziom zagrożenia przestępczością, wykroczeniami oraz innymi zjawiskami nieakceptowanymi społecznie w środkach komunikacji miejskiej: - rozbojami, kradzieżami, wymuszeniami rozbójniczymi, - wandalizmem, dewastacją, - agresją słowną (wyzwiska, zaczepki).	Kierowanie patroli SOK oraz organizacja wspólnych działań (w szczególności z Policją oraz z innymi służbami mundurowymi) w zagrożonych pociągach. Na podstawie analizy zagrożenia Komendy Regionalne SOK wspólnie z Policją, Żandarmerią Wojskową, Strażą Graniczną oraz Izbą Celną realizują patrole w pociągach zgodnie z miesięcznymi planami patroli skoordynowanymi z planami opracowanymi przez Policję. Dodatkowo SOK realizuje inicjatywę PKP S.A. pn. „Optymalizacja Punktów Styku Klienta z Grupą PKP” polegającą na cyklicznym zabezpieczeniu na całej relacji wytypowanych pociągów pasażerskich o największej liczbie incydentów oraz na trasach priorytetowych – dotyczy pociągów dalekobieżnych.
4.	4.3 „Bezpieczeństwo w środkach	Współpraca z Policją, z zarządcą infrastruktury

	komunikacji publicznej”. Zakłócenia porządku podczas przemieszczania się uczestników imprez masowych (festiwale, koncerty, imprezy sportowe).	kolejowej oraz przewoźnikami kolejowymi w zakresie zabezpieczenia przemieszczania się uczestników imprez masowych. Działanie polega przede wszystkim na stałym monitorowaniu przejazdu i pobytu uczestników imprez na obszarze kolejowym, wymianie informacji ze służbami współpracującymi, wystawianiem patroli SOK na wybranych stacjach, gdzie postoje mają pociągi w których przemieszczają się uczestnicy imprez. Powyższe zagadnienie z Przewoźnikiem PKP Intercity” S.A. reguluje dokument „Zasady wymiany informacji oraz współpracy z Policją w związku z przewozem uczestników imprez sportowych pociągami Spółki PKP Intercity S.A.”. Natomiast współpracę w tym zakresie z przewoźnikiem „Przewozy Regionalne” Sp. z o.o. reguluje dokument „Zasady nadzoru i wymiany informacji w zakresie przejazdów uczestników imprez sportowych pociągami uruchamianymi przez spółkę. Dodatkowo w roku 2013 Wiceprezes Zarządu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. wprowadził do stosowania „Zasady PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. planowania i organizacji zabezpieczenia przewozu uczestników imprez masowych środkami komunikacji kolejowej IR-101.
5.	4.3 „Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej”. Zagrożenie dla bezpieczeństwa wielu osób spowodowane kradzieżami i dewastacją elementów infrastruktury środków komunikacji publicznej.	Samodzielne oraz podejmowane wspólnie z Policją działania prewencyjne i przeciwkradzieżowe w zagrożonych rejonach – pod kątem kradzieży elementów infrastruktury kolejowej oraz elementów wyposażenia wagonów. Szczególny nacisk nakłada się na działania na szlakach kolejowych zagrożonych kradzieżami elementów sieci trakcyjnej. Dodatkowo organizowane są kontrole punktów skupu złomu i metali kolorowych pod kątem ujawnienia kradzionych elementów pochodzenia kolejowego.
6.	4.3 „Bezpieczeństwo w środkach komunikacji publicznej”. Zobojętnienie pracowników komunikacji publicznej na łamanie prawa, w szczególności brak reakcji na przypadki okradania pasażerów, akty chuligańskie i wandalizm.	Na szkoleniach i odprawach do służby oraz w trakcie kontroli wykonawstwa służby omawia się z funkcjonariuszami SOK obowiązek reakcji na przypadki łamania prawa na obszarze kolejowym oraz konieczność udzielenia pomocy osobie poszkodowanej. Stosowanie zasady „Zero tolerancji”. W przypadku stwierdzenia przez SOK rażących uchybień i zaniedbań przez pracowników kolejowych sporządzane są pisma interwencyjne.
7.	4.4 „Bezpieczeństwo w ruchu drogowym” Duża liczba wypadków drogowych, szczególnie ze skutkiem śmiertelnym.	Realizacja zadań w zakresie „Promowania działań na rzecz bezpieczeństwa w ruchu drogowym”. W szczególności udział w kampanii społecznej „Bezpieczny przejazd” oraz „Bezpieczny poniedziałek”. Zadania realizowane przez cały rok samodzielnie oraz z jednostkami Policji i Żandarmerii Wojskowej.

Nadmienia się, że przedstawiciele Komend Regionalnych Straży Ochrony Kolei uczestniczą w spotkaniach, jako członkowie wojewódzkiego zespołu koordynującego rządowy program ograniczenia przestępczości „Razem bezpieczniej”. Realizacja powyższego zadania prowadzona jest również w oparciu o „Porozumienie o współdziałaniu w zakresie strategii zmierzającej do poprawy stanu bezpieczeństwa na obszarach kolejowych, zawartego w dniu 06 lipca 2004 roku pomiędzy Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej, Komendantem Głównym Żandarmerii Wojskowej a Spółką „Polskie Koleje Państwowe Spółka Akcyjna” i harmonogramu realizacji zadań, które stanowią załączniki do porozumienia.

Koordinacją działań w ramach Porozumienia, na całym obszarze kolejowym, zajmuje się Centralny Zespół ds. bezpieczeństwa na obszarach kolejowych. Prace Centralnego Zespołu organizuje przedstawiciel Policji wyznaczany przez Komendanta Głównego Policji. Z ramienia PKP PLK S.A. w pracach zespołu udział biorą przedstawiciele: Komendy Głównej Straży Ochrony Kolei, Centrum Zarządzania Ruchem Kolejowym i Biura Bezpieczeństwa.

Natomiast na szczeblu lokalnym działają Wojewódzkie Zespoły ds. bezpieczeństwa na obszarach kolejowych, pod przewodnictwem przedstawicieli wyznaczonych przez Komendantów Wojewódzkich Policji. W ramach cyklicznych spotkań ww. zespołów odbywa się stała wymiana informacji o zdarzeniach zaistniałych na obszarach kolejowych. W przypadkach zdarzeń wymagających szczególnego zaangażowania, przedstawiane są szczegółowe analizy, mające na celu podjęcie ukierunkowanych działań służb do wyeliminowania występujących zjawisk.

Wymienione zespoły prowadzą działalność na podstawie opracowywanych corocznie Harmonogramów prac zespołów, natomiast na cyklicznych posiedzeniach omawiana jest aktualna sytuacja w zakresie bezpieczeństwa na obszarach kolejowych, a następnie podejmowane są działania mające na celu wypracowanie rozwiązań w celu skutecznej prewencji - ograniczenia pojawiających się zjawisk negatywnych. W przypadkach zdarzeń powtarzających się, szczególnie uciążliwych dla pasażerów lub skutkujących znacznymi utrudnieniami w ruchu pociągów (np. kradzieże sieci trakcyjnej, usypy węgla z wagonów) funkcjonariusze SOK wraz z funkcjonariuszami z grup operacyjno- interwencyjnych SOK, we współpracy z funkcjonariuszami Policji prowadzą intensywne działania zmierzające do zatrzymania sprawców tych czynów.

Dodatkowo w 2013 roku wszystkie podległe Komendzie Głównej Komendy Regionalne SOK czynnie uczestniczyły w procesie zapewnienia bezpieczeństwa podróżnym wyjeżdżającym i powracającym z wypoczynku w szczególności w okresie zwiększonego ruchu podróżnych na głównych – najbardziej zagrożonych trasach oraz węzłach kolejowych zgodnie z programem „Razem bezpieczniej”. Wzmoczone działania prewencyjne – porządkowe odbywały się w terminach zgodnych z harmonogramem Biura Prewencji Komendy Głównej Policji w okresach przypadających w terminie:

1. 04.01.2013 r. – 06.01.2013 r. „Święto Objawienia Pańskiego”,
2. 11.01.2013 r. – 24.02.2013 r. „Ferie zimowe”,
3. 12.01.2013 r. – 13.01.2013 r. „Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”,
4. 30.03.2013 r. – 01.04.2013 r. „Wielkanoc”,
5. 26.04.2013 r. – 05.05.2013 r. „Przedłużony weekend majowy”,
6. 30.05.2013 r. – 02.06.2013 r. „Przedłużony weekend Boże Ciało”,
7. 29.06.2013 r. – 01.09.2013 r. „Wakacje szkolne”,
8. 31.07.2013 r. – 04.08.2013 r. „Przystanek Woodstock”,
9. 02.09.2013 r. – 06.09.2013 r. „Inauguracja Roku szkolnego”,
10. 30.10.2013 r. – 03.11.2013 r. „Przedłużony weekend – Wszystkich Świętych”,
11. 09.11.2013 r. – 11.11.2013 r. „Przedłużony weekend – Święto Niepodległości”,
12. 21.12.2013 r. – 01.01.2014 r. „Boże Narodzenie i Nowy Rok”.

W działaniach udział wzięło **89 403** funkcjonariuszy Straży Ochrony Kolei. Do wsparcia wykorzystano w **15 754** przypadkach samochody służbowe, oraz w **4 189** przypadkach psy służbowe. W niniejszych działaniach w ramach współpracy do działań w celu zabezpieczenia ładu i porządku publicznego na obszarze kolejowym skierowano **13 103** funkcjonariuszy Policji, **788** funkcjonariuszy Straży Granicznej, **146** żołnierzy Żandarmerii Wojskowej, **207** funkcjonariuszy Straży Miejskiej (straż gminna) oraz **578** przedstawicielami innych służb porządkowych.

Ogółem na sieci kolejowej Rzeczypospolitej Polskiej zostało objętych ochroną:

- **40 221** pociągów pasażerskich,
- **52 170** stacji, dworców i przystanków osobowych,
- **43 810** szlaków kolejowych,

W wyniku tych działań funkcjonariusze Straży Ochrony Kolei legitymowali **9 524** osób, pouczyli **26 923** osób, z czego przekazali Policji lub innym organom do tego upoważnionym **1 344** osób. Ukarano mandatem karnym kredytowanym **11 744** osób na łączną kwotę **846 022 00 zł**.

Oprócz rutynowanych działań prowadzonych przez Komendy Regionalne SOK cenne są inicjatywy lokalne takie jak:

- 1) Współpraca z instytucjami rządowymi, samorządowymi i pozarządowymi w związku z rozwiązywaniem na bieżąco problemów związanych ze zjawiskiem bezdomności. Koordynacja działań ukierunkowana na usuwanie osób bezdomnych z budynków kolejowych nieużytkowanych przez kolei, akcja informacyjna o dyslokacji ośrodków pomocy społecznej dla bezdomnych (noclegowni), czy też innych instytucji niosących pomoc takim osobom,
- 2) Realizacja projektu akcji „Bezpieczny przejazd – zatrzymaj się i żyj”, w którego skład dodatkowo wchodzi działania „Bezpieczny poniedziałek”, której celem jest poprawa stanu bezpieczeństwa na przejazdach kolejowych. Kolejnymi działaniami z tego zakresu jest prewencyjna działalność ukierunkowana na tzw. „dzikich przejściach” tj. w miejscach niewyznaczonych do przechodzenia przez tory kolejowe na obszarze kolejowym. W akcji, obok Straży Ochrony Kolei udział biorą przedstawiciele Spółki PKP PLK S.A. oraz Policji.
- 3) Reagowanie na wszystkie przypadki zakłócenia ładu i porządku na dworcach i w pociągach oraz na pozostałym obszarze kolejowym.
- 4) Poddawanie szczególnemu dozоровaniu przez SOK w tym przez grupy operacyjno – interwencyjne SOK, przy współudziale Policji, miejsc szczególnie narażonych na kradzieże i dewastację elementów infrastruktury kolejowej. Organizacja działań przeciw kradzieżowym na zagrożonych odcinkach.
- 5) Zapewnienie właściwego bezpieczeństwa młodzieży szkolnej udającej się na obozy, kolonie, zimowiska, poprzez zabezpieczenie pociągów kolonijnych, dodatkowo uruchamianych przez poszczególnych przewoźników kolejowych w związku z feriami.
- 6) Zakrojone działania prewencyjno – porządkowe o charakterze przeciwwkradzieżowym w pociągach pasażerskich dalekobieżnych najbardziej zagrożonych zjawiskiem kradzieży na szkodę podróżnego przez funkcjonariuszy SOK. Działania prowadzone są na skalę krajową.
- 7) Z inicjatywy Straży Ochrony Kolei, prowadzone są cyklicznie działania polegające na kontroli stanu trzeźwości pracowników związanych bezpośrednio z nadzorem i bezpieczeństwem nad prowadzeniem ruchu kolejowego. Działania tego typu mają za zadanie utrzymanie elementu dyscypliny oraz zachowanie właściwego stanu w miejscu pracy oraz eliminację wszelkich zaistniałych nieprawidłowości z tym związane. Kontrole przeprowadzane są wspólnie z przedstawicielami Zakładów Linii Kolejowych przy współpracy funkcjonariuszy Policji.

Ponadto realizując swoje ustawowe zadania funkcjonariusze Straży Ochrony Kolei w całym 2013 roku:

1. Wykonali łącznie **122 565** patroli w pociągach pasażerskich w tym:
 - **2 737** pociągów międzynarodowych PKP Intercity,
 - **39 199** pociągów krajowych PKP Intercity,
 - **45 633** pociągów krajowych Przewozów Regionalnych,
 - **32 657** pociągów innych, niewymienionych przewoźników kolejowych.
2. Dodatkowo:
 - sporządzono **507** pism interwencyjnych do szkół i zakładów pracy,
 - przeprowadzono **16 945** kontroli punktów skupu złomu, ujawniając **211** przypadki nieprawidłowości,
 - ujęto oraz przekazano do Policji i innych organów **4 426** sprawców popełniających przestępstwa i wykroczenia na obszarze kolejowym,
 - sporządzono **1 087** wniosków o ukaranie do Sądów Rejonowych,
 - nałożono **34 819** grzywnien w drodze mandatu karnego na kwotę **2 400 102 zł**,
 - pouczone **79 486** osób,
 - legitymowano **27 490** osób.

W 2013 roku Straż Ochrony Kolei zanotowała spadek ogólnych zdarzeń o **982** przypadki (z **14 345** przypadków w 2012 roku do **13 363** przypadków w 2013 r., przy jednoczesnym spadku wykrywalności o **355** przypadków).

Straż Ochrony Kolei przeprowadziła wspólnie z przedstawicielami Zakładów Linii Kolejowych PKP PLK S.A. i Policją łącznie w 2013 roku **693** spotkania w placówkach oświatowych z najmłodszymi w zakresie bezpieczeństwa i przestrzegania przepisów porządkowych na obszarach kolejowych.

W roku 2013 Straż Ochrony Kolei odnotowała wzrost zdarzeń o charakterze kradzieży na szkodę podróżnego w stosunku do roku 2012 o **40** przypadków oraz wzrost zdarzeń związanych z zakłóceniami porządku publicznego tj. przeszkody na torach, obrzucenia pociągów, dewastacje i inne wybryki chuligańskie o **281** przypadków. Natomiast spadek w ilości pojawiających się zdarzeń o **12** stwierdzono w kategorii rozboje i wymuszenia rozbójnicze, tj. Przepięstwa o charakterze bandytyzmu, terroryzmu, zabójstwa i zgwałcenia oraz pobicia osób. Największy spadek ilości się zdarzeń zarejestrowano w sektorze kradzieży, dewastacji elementów infrastruktury, tj. wydarzenia na czynnych i nieczynnych odcinkach linii kolejowych oraz wydarzenia na przejazdach kolejowych i wyniósł on **495** przypadków.

Przedstawione informacje obrazuje niniejsza tabela:

L.p.	Rodzaje przestępstw	2012 r.	2013 r.	Różnica
1.	Kradzieże kieszonkowe	380	420	+ 40
2.	Zakłócenie porządku publicznego	3 644	3 363	+ 281
3.	Rozboje, wymuszenia rozbójnicze	127	115	- 12
4.	Kradzieże i dewastacja elementów infrastruktury kolejowej	4 943	4 448	- 495

Wyniki uzyskane przez Straż Ochrony Kolei w realizacji kampanii „Bezpieczny przejazd – zatrzymaj się i żyj” w 2013 r. roku.

Kampanię medialną „Bezpieczny przejazd” rozszerzono o dwie akcje:

- 1) „Bezpieczny Poniedziałek”;
- 2) „Dzikię przejścia-zero tolerancji dla przechodzących przez tory w miejscach niedozwolonych”

Uzyskane wyniki: „Bezpieczny przejazd” / „Bezpieczny Poniedziałek” + „Dzikię przejścia...”.

- 1) Ilość funkcjonariuszy SOK biorących udział w kampanii – 12201/19973,
- 2) Liczba przejazdów objętych akcją – 11680/293,
- 3) Ilość dzikich przejść objętych akcją – 19059,
- 4) Ilość wystąpień medialnych w ramach akcji – 34/34,
- 5) Ujawniono 147 przypadków różnego rodzaju dewastacji przejazdów, ujęto 228 sprawców tych czynów,
- 6) Pouczono 4539/5752 osoby,
- 7) Legitymowano 329/1345 osoby,
- 8) Nałożono 1323/2683 mandaty karne/ na kwotę 101910/154350 zł.,
- 9) Skierowano 8/22 wniosków do Sądów Rejonowych.

W dalszym ciągu, pomimo prowadzonych akcji profilaktycznych „Bezpieczny Przejazd” występuje duża liczba wypadków, jednocześnie dostrzec można spadki zdarzeń na przejazdach kolejowo kat. B oraz C, co obrazują poniższe tabele:

Liczba wypadków na przejazdach kolejowych za rok 2013

Kategoria przejazdu	2012	2013	Różnica
kat. A	6	9	+ 3
kat. B	17	14	- 3
kat. C	42	33	- 9
kat. D	151	155	+ 4

Liczba ofiar na przejazdach kolejowych za rok 2013

Ofiary wypadków	2012		2013		Różnica	
	Zabici	Ranni	Zabici	Ranni	Zabici	Ranni
Na przejazdach	29	25	35	35	+ 6	+ 10

W roku 2014 kontynuowane będą przedstawione powyżej działania mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa podróżnych, infrastruktury kolejowej i przewożonych przesyłek towarowych komunikacją kolejową.